

لزوم بازگشت معادن به مسیر تاب‌آوری

فعال بخش معدن

بخش معدن و صنایع معدنی طی سال‌های گذشته در مواجهه با بحران‌های مالی، تورمی و حتی تحریم‌ها همواره یکی از تاب‌آورترین بخش‌های اقتصادی کشور بوده است. این تاب‌آوری از آنجا نشأت می‌گیرد که ایران از نظر میزان منابع معدنی و تنوع دارای گستردگی است. از آنجا که تقاضای جهانی برای مس از پایداری نسبی برخوردار است و تقاضا تابعی از بازارهای جهانی است، بنابراین ذخایر معدنی ایران همواره ارزآور و قابل صادرات بوده‌اند. این صادرات و ارزآوری حتی در دوره‌های تحریم و اعمال محدودیت سخت‌گیرانه بر مسیر تجارت کشور و حتی در شرایطی که نقل و انتقال پول به شدت دشوار بود نیز ادامه داشت. درواقع فعالان معدنی و صنایع معدنی توانستند با ابتکار عمل‌های مختلف این موانع را رفع کنند؛ هرچند رفع این مشکلات به‌منزله‌ حمل‌ونقل و هزینه اضافه به فعالان حوزه معدن بوده است. با توجه به پراکندگی و گستردگی مواد معدنی بخش معدن بر اشتغال و توسعه زیرساخت در مناطق گوناگون به‌خصوص در مناطق کم‌برخوردار کمک قابل توجهی کرده است. اما به‌دلیل مشکلات تحریمی، سیاست‌های پولی و بانکی، مشکلات زیرساختی، عدم دسترسی به ماشین‌آلات و فناوری تجهیزات روز در نهایت شاهد بهره‌وری پایین در حوزه معدن کشور بوده‌ایم. با وجود تمام مشکلات یادشده تولید در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن، به‌طور مرتب ادامه یافته است. در این میان به‌دلیل توسعه نیافتگی زنجیره تولید در صنایع پایین‌دستی برخی از محصولات معدنی و بی‌توجهی به ارزش‌افزایی در زنجیره تولید این بخش، محصولات معدنی در برابر نوسانات قیمت جهانی آسیب‌پذیر هستند. یعنی افت قیمت در سطح جهانی به بروز مشکلات متعددی در این بخش منجر خواهد شد و حتی می‌تواند سودآوری تولید را در این بخش تحت‌تأثیر منفی قرار دهد. در این میان و در شرایط جنگی که کشور با آن مواجه است شاهد اعمال محدودیت در تعاملات تجاری ایران به‌خصوص در بنادر جنوبی کشور، آسیب‌های جدی به بخش انرژی و سوخت، واحدهای پتروشیمی، فولادی و... بودیم. عدم امکان تجارت از مسیرهای دریایی جنوبی کشور، لغات شدن را به تجارت در حوزه معدن و صنایع معدنی تحمیل خواهد کرد؛ چراکه حجم انتقال کالا در بخش معدن قابل توجه است و دریا تنها گزینه ممکن برای این روند جابه‌جایی و حمل کالا خواهد بود. در ادامه باید تأکید کرد که در شرایط تنش کنونی عملاً تأمین مواد ناریه برای معدن به شدت دشوار شده و دورنمای روشنی نیز پیش روی این بخش وجود ندارد. در این میان مشکلاتی همچون کمبود مواد اولیه مورد نیاز واحدهای صنعتی برای استحصال مواد معدنی، روند روزافزون تورم حاکم بر اقتصاد کشور و... نیز بر بار مشکلات معدن و واحدهای معدنی افزوده است. در این میان طبعاً از تاب‌آوری فعالیت‌های معدنی و صنایع وابسته به آن کاسته شده است. در ادامه باید تأکید کرد که وجود سه مشکل اصلی یعنی تأمین زمان برای بازسازی خسارات حاصل از جنگ، کاهش ظرفیت تولید صنایع معدنی و همچنین کمبود در تأمین مواد ناریه، سوخت و کمبودهای لجستیک، در آینده نزدیک ضربات جدی را به فعالیت در بخش معدن تحمیل خواهد کرد. در چنین فضای برای جلوگیری از شدت خسارات واردشده به معدن، ایجاد مانع‌ت از تعطیلی واحدهای معدنی و فرآوری محصولات معدنی و همچنین جلوگیری از تعدیل گسترده در این بخش، باید در مسیر رفع سریع تر کمبودهای حاکم بر این بخش و همچنین اصلاح شرایط گام برداشت. نوسازی ماشین‌آلات معدنی با هدف افزایش راندمان و ارتقای بهره‌وری، کاهش مصرف سوخت و کاهش آلاینده‌ها تأثیر بسزایی بر رفع مشکلات این بخش خواهد داشت. در ادامه باید در مسیر ارتقای دانش مهندسی نیروی بومی با هدف افزایش بهره‌وری، هوشمندسازی معدن و معدن‌کاری سبز حرکت کرد. این مسیر در طول سال‌های گذشته در دنیا آغاز شده و متناسفانه واحدهای معدنی کشور از آن عقب مانده‌اند. در همین‌حال گسترش مراکز تحقیقات مواد معدنی و تأسیس پژوهشکده‌های معدن و صنایع معدنی ضرورتی دیگر برای گذر از موقعیت حساس کنونی هستند. از زمان گذار برای بازسازی و نوسازی باید برای توسعه شناسایی ذخایر و منابع معدنی بهره برد؛ به‌طوری‌که تمام عقب‌ماندگی‌های بخش اکتشاف در ابعاد مختلف همچون مساحت محیط مورد اکتشاف و تعمیم آن به کل کشور و همچنین افزایش عمق اکتشاف متوسط مرتفع شود. در همین‌حال نباید فراموش کرد که شناسایی پتانسیل‌های معدنی و اکتشافذخایر احتمالی، کم‌هزینه‌ترین گام در راستای توسعه معدنی کشور است. درواقع آسیب‌ها وارد به زنجیره و تأمین کمترین تأثیر را در این بخش داشته است. بخش معدن و صنایع معدنی برای بازسازی کشور پس از دوره جنگ حرف اول را می‌زند. به این معنی که بازسازی خسارات ناشی از جنگ تحمیل شده به ایران، به مواد اولیه همچون مصالح ساختمانی، فولاد، سیم‌های مسی و... نیازمند است. در همین‌حال ارتقای توان نظامی کشور نیز نیازمند تأمین مواد معدنی کمیاب و نایاب است. بنابراین در فاز بازسازی کشور، بخش معدن فعال ترین حوزه خواهد بود. در این میان تکیه درست بر ظرفیت‌های معدنی علاوه بر آنکه تاب‌آوری این بخش را احیا خواهد کرد، می‌تواند به شکوفایی ظرفیت‌های معدنی کشور منتهی شود. در این میان از دولت و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود به جای تعطیلی پروژه‌های توسعه و اکتشاف به تأمین نیازهای بخش معدن بپردازند. در همین‌حال باید مجدداً تأکید کرد که در موقعیت حساس کنونی تأمین مواد ناریه مورد نیاز معدن در روند فعالیت‌های استخراجی و تأمین مواد اولیه تولید در حلقه‌های بعدی این زنجیره، به پاشنه آشیل این بخش بدل شده است. سایر کمبودها، نیازهای اساسی در این بخش به نوعی قابل رفع است؛ اما مواد ناریه موضوع مهم و اساسی است که رفع آن تنها نیازمند همکاری دولت و سایر نهادهای فعال در این بخش است. چنانچه این کمبود جدی مرتفع شود، معدن در مقام یکی از تاب‌آورترین بخش‌های اقتصاد کشور می‌تواند سهمی غیرقابل جایگزین در توسعه اقتصادی، صنعتی برای کشور داشته باشد و مسیر ارزآوری را هم فعال کند.

امروز در دنیا، تاب‌آوری معادن فقط به‌ذخیره معدنی وابسته نییست، بلکه به سطح فناوری، بهره‌وری و قدرت بحران‌بستگی دارد

تاب‌آوری اقتصادی در بخش معدن بیش از هر چیز به قدرت نقدشوندگی و مدیریت هزینه‌ها وابسته است

تاب‌آوری اقتصادی در بخش معدن بیش از هر چیز به قدرت نقدشوندگی و مدیریت هزینه‌ها وابسته است

تاب‌آوری اقتصادی در بخش معدن بیش از هر چیز به قدرت نقدشوندگی و مدیریت هزینه‌ها وابسته است

تاب‌آوری اقتصادی در بخش معدن بیش از هر چیز به قدرت نقدشوندگی و مدیریت هزینه‌ها وابسته است

وضعیت تاب‌آوری بخش معدن در برابر نوسانات اقتصادی را بررسی کرد:

خطای تداوم بحران

اقتصاد ایران در سال‌های اخیر تحت تأثیر نوسانات ارزی، محدودیت‌های انرژی، رشد هزینه‌های تولید و کاهش سرمایه‌گذاری قرار داشته و همین عوامل، بخش معدن را نیز با چالش‌های متعددی روبه‌رو کرده است. معدن که از ظرفیت‌های مهم تأمین مواد اولیه صنایع و ارزآوری کشور محسوب می‌شوند، امروز بیش از گذشته نیازمند افزایش تاب‌آوری در برابر فشارهای اقتصادی هستند. افزایش هزینه تجهیزات و ماشین‌آلات، فرسودگی زیرساخت‌ها، دشواری تأمین مالی و تغییرات مداوم در سیاست‌گذاری، بخشی از توان عملیاتی معدن را تحت تأثیر قرار داده و ادامه فعالیت برخی واحدهای کوچک و متوسط را دشوار کرده است. کارشناسان معتقدند آینده معدنکاری کشور تنها به میزان ذخایر وابسته نیست، بلکه به توان مدیریت بحران، توسعه فناوری، ثبات اقتصادی و بهبود زیرساخت‌ها گره خورده است. در همین زمینه، «صمد**» در گفت‌وگو با کامران صادقی، کارشناس ارشد حوزه معدن و صنایع معدنی و آرش نادری، تحلیلگر ارشد بازار مواد معدنی، ابعاد مختلف تاب‌آوری معدن در شرایط اقتصادی فعلی کشور را بررسی کرده است.**

گروه معدن

editor@smtnews.ir

تاب‌آوری معادن در سایه بحران‌های اقتصادی

کامران صادقی، کارشناس ارشد حوزه معدن و صنایع معدنی در گفت‌وگو با **صمد** با اشاره به شرایط فعلی اقتصاد کشور اظهار کرد: بخش معدن در سال‌های اخیر با فشارهای متعددی روبه‌رو بوده و همین مسئله، موضوع تاب‌آوری معدن را به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های فعالان این حوزه تبدیل کرده است. افزایش هزینه‌های تولید، نوسانات ارزی، محدودیت‌های انرژی و مشکلات تأمین مالی، شرایط فعالیت را برای بسیاری از معدن‌دشوار کرده و بخشی از واحدهای کوچک و متوسط را در معرض کاهش تولید یا حتی تعطیلی قرار داده است. وی افزود: معدنکاری ذاتاً صنعتی سرمایه‌بر و بلندمدت است و بازگشت سرمایه در بسیاری از پروژه‌ها به زمان قابل توجهی نیاز دارد. در چنین شرایطی، بی‌ثباتی اقتصادی و تغییرات مداوم در هزینه‌ها، ریسک فعالیت معدنی را افزایش داده است. زمانی که قیمت ماشین‌آلات، قطعات، سوخت، مواد مصرفی و خدمات حمل‌ونقل به‌صورت مستمر افزایش پیدا می‌کند، برنامه‌ریزی اقتصادی برای معدنکاران دشوار می‌شود. صادقی ادامه داد: یکی از مهم‌ترین عوامل موثر بر تاب‌آوری معدن، دسترسی به نقدینگی و سرمایه در گردش است. بسیاری از معدن‌دشوار، به‌ویژه معدن‌های کوچک، توان مالی محدودی دارند و در شرایطی که هزینه‌های جاری به سرعت افزایش پیدا می‌کند، ادامه فعالیت برای آن‌ها سخت‌تر می‌شود. از سوی دیگر، نرخ بالای بهره بانکی و دشواری دریافت تسهیلات، باعث شده بسیاری از فعالان معدنی امکان نوسازی تجهیزات یا توسعه فعالیت‌های خود را نداشته باشند. وی تأکید کرد: در سال‌های اخیر، بخش معدن بیش از گذشته تحت تأثیر نارتازاری انرژی قرار گرفته است. قطعی برق و محدودیت تأمین گاز، تنها مشخص صایب فولادی یا کارخانه‌های بزرگ نیست و معادن نیز از این وضعیت آسیب دیده‌اند. بسیاری از معدن‌برای استخراج، خریداری، حمل مواد و فعالیت خطوط فرآوری به برق پایدار نیاز دارند و هرگونه اختلال در تأمین انرژی، بهره‌وری را کاهش می‌دهد. این کارشناس ارشد حوزه معدن و صنایع معدنی افزود: مسئله فقط توقف تولید نیست، بلکه بی‌ثباتی در تأمین انرژی، هزینه‌های پنهان زیادی ایجاد می‌کند. وقتی تجهیزات معدنی به‌طور ناگهانی خاموش یا متوقف می‌شوند، استهلاک افزایش پیدا می‌کند و بخشی از برنامه تولید از بین می‌رود. در معادن بزرگ، حتی چند ساعت توقف می‌تواند خسارت‌های سنگینی ایجاد کند.

نقش معادن کوچک در اقتصاد جهانی

صادقی با اشاره به اهمیت معدن کوچک و متوسط گفت: بخش قابل توجهی از اشتغال معدنی کشور در معادن کوچک شکل گرفته است، اما همین بخش بیشترین آسیب را از شرایط اقتصادی می‌بیند. معدن بزرگ معمولاً دسترسی بیشتری به منابع مالی و زیرساخت دارند، اما معادن کوچک در برابر نوسانات اقتصادی شکننده‌تر هستند. وی افزود: اگر حمایت هدفمند از معدن کوچک انجام

مشکلات صادرات و کاهش قدرت رقابت

وی با اشاره به شرایط صادرات مواد معدنی اظهار کرد: بخش معدن ظرفیت ارزآوری بالایی دارد، اما مشکلات حمل‌ونقل، محدودیت‌های بانکی و تغییرات مقررات صادراتی، بخشی از این ظرفیت را تحت تأثیر قرار داده است. بازارهای جهانی نیازمند ثبات در تأمین و تعامل پایدار هستند و هرگونه اختلال در صادرات، جایگاه تولیدکنندگان ایرانی را تضعیف می‌کند.

این کارشناس افزود: یکی از مشکلات اصلی، تغییرات مداوم در سیاست‌های اقتصادی و ارزی است. فعال معدنی زمانی می‌تواند برای توسعه برنامه‌ریزی کند که از ثبات نسبی مقررات اطمینان داشته باشد. اما تصمیمات مقطعی و تغییر ناگهانی بخشنامه‌ها، فضای فعالیت اقتصادی را غیرقابل پیش‌بینی کرده است. وی ادامه داد: در برخی مقاطع، افزایش هزینه‌های صادرات یا مشکلات مربوط به بازگشت ارز، باعث شد بخشی از بازارهای صادراتی از دست برود. بازگشت به این بازارها نیز ساده نیست، زیرا رقبا به‌سرعت جانی خالی را پر می‌کنند.

تقاضای معادن کوچک در اقتصاد جهانی

صادقی با اشاره به اهمیت معدن کوچک و متوسط گفت: بخش قابل توجهی از اشتغال معدنی کشور در معادن کوچک شکل گرفته است، اما همین بخش بیشترین آسیب را از شرایط اقتصادی می‌بیند. معدن بزرگ معمولاً دسترسی بیشتری به منابع مالی و زیرساخت دارند، اما معادن کوچک در برابر نوسانات اقتصادی شکننده‌تر هستند. وی افزود: اگر حمایت هدفمند از معدن کوچک انجام

از بقا تا بازآفرینی اقتصادی

این هدف قرار دارد.

وی بیان کرد: امروز در دنیا، معدنکاری به سمت دیجیتال‌سازی شدن و استفاده از فناوری‌های هوشمند حرکت کرده است. استفاده از داده‌های لحظه‌ای، سیستم‌های کنترل هوشمند و تجهیزات کم‌مصرف، هزینه تولید را کاهش داده و قدرت تاب‌آوری شرکت‌های معدنی را افزایش داده است. اما در ایران، محدودیت‌های مالی و دشواری واردات تجهیزات، سرعت این تحول را کاهش داده است.

چالش بازار و نوسانات جهانی

نادری با اشاره به وضعیت بازار جهانی مواد معدنی گفت: برخلاف تصور رایج، همه مشکلات معدن ایران صرفاً داخلی نیستند. بازار جهانی مواد معدنی نیز در سال‌های اخیر نوسانات متعددی روبه‌رو بوده و این مسئله بر درآمد شرکت‌های معدنی تأثیر گذاشته است.

وی افزود: اقتصاد جهانی به شدت تحت تأثیر رکود، تنش‌های ژئوپلیتیکی و تغییر الگوی مصرف مواد خام قرار گرفته است. برای مثال، کاهش رشد اقتصادی چین می‌تواند تقاضای جهانی برای برخی مواد معدنی را کاهش دهد و این موضوع بر درآمد صادرکنندگان ایرانی نیز اثر گذار است.

این کارشناس ادامه داد: البته هم‌زمان با این تهدیدها، فرصت‌هایی نیز در بازار جهانی شکل گرفته است. توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، خودروهای برقی و زیرساخت‌های هوشمند، تقاضا برای برخی فلزات استراتژیک را افزایش داده است. اگر ایران بتواند در حوزه اکتشاف و فرآوری این مواد سرمایه‌گذاری کند، بخشی از فشارهای اقتصادی فعلی جبران خواهد شد.

ضرورت تغییر نگاه مدیریتی

نادری با تأکید بر اهمیت مدیریت نوین در معدن اظهار کرد: بخشی از کاهش تاب‌آوری معدن به ساختار مدیریتی سنتی بازمی‌گردد. در شرایط فعلی، اداره معدن فقط با تکیه بر تجربه سنتی کافی نیست و شرکت‌های معدنی باید به سمت تحلیل داده، مدیریت ریسک و برنامه‌ریزی اقتصادی دقیق حرکت کنند.

وی افزود: بسیاری از شرکت‌های معدنی دنیا، برای مواجهه با بحران‌های اقتصادی سناریوهای مختلف طراحی می‌کنند و ساختار مالی خود را بر اساس شرایط متغیر بازار تنظیم می‌کنند. اما در ایران، برخی معدن‌هنوز با الگوهای مدیریتی قدیمی فعالیت می‌کنند و همین مسئله باعث می‌شود در برابر شوک‌های اقتصادی آسیب‌پذیرتر باشند.

این تحلیلگر بازار مواد معدنی ادامه داد: یکی دیگر از مسائل مهم، وابستگی بالای برخی معدن به بازار داخلی است. معدنی که فقط بر فروش داخلی

بخش معدن همچنان یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های اقتصاد ایران برای ایجاد اشتغال، توسعه صنعتی و ارزآوری به شمار می‌رود، اما حفظ و تقویت این جایگاه، نیازمند افزایش تاب‌آوری در برابر بحران‌های اقتصادی و زیرساختی است. کارشناسان معتقدند بدون ثبات در سیاست‌گذاری، تأمین پایدار انرژی، نوسازی تجهیزات، توسعه فناوری و حمایت موثر از سرمایه‌گذاری، بخشی از توان

editor@smtnews.ir

وضعیت تاب‌آوری بخش معدن در برابر نوسانات اقتصادی را بررسی کرد:

خطای تداوم بحران

فعال بخش معدن

نشود، بخشی از ظرفیت اشتغال و تولید معدنی کشور از بین خواهد رفت. بسیاری از این معدن در مناطق کمترتوسعه‌یافته فعالیت می‌کنند و تعطیلی آن‌ها می‌تواند تبعات اجتماعی و اقتصادی قابل توجهی به همراه داشته باشد. این کارشناس اظهار کرد: حمایت از معادن کوچک صرفاً به معنای پرداخت تسهیلات نیست، بلکه باید زیرساخت‌های حمل‌ونقل، تأمین انرژی و دسترسی به بازار نیز تقویت شود. همچنین لازم است روندهای اداری و صدور مجوزها تسهیل شود تا فعالان معدنی زمان و هزینه کمتری صرف مسائل غیرتولیدی کنند.

اهمیت اکتشاف و نگاه بلندمدت

صادقی با تأکید بر اهمیت اکتشافات معدنی بیان کرد: یکی از موضوعاتی که در شرایط سخت اقتصادی کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد، سرمایه‌گذاری در اکتشاف است. در حالی که آینده بخش معدن به اکتشافات جدید وابسته است، اگر امروز در این حوزه سرمایه‌گذاری نشود، در سال‌های آینده بخشی از معدن فعلی با کاهش ذخایر و افت تولید روبه‌رو خواهند شد. وی افزود: اکتشاف فرآیندی زمان‌بر و پرهزینه است و نیاز به نگاه بلندمدت دارد. در بسیاری از کشورهای معدنی، دولت‌ها با ایجاد مشوق‌های اقتصادی و حمایت‌های مالی، سرمایه‌گذاری در اکتشاف را تقویت می‌کنند، زیرا می‌دانند این حوزه زیربنای توسعه معدنی آینده است.

ضرورت افزایش تاب‌آوری در بخش معدن

صادقی در پایان تأکید کرد: تاب‌آوری معدن در شرایط فعلی، تنها با افزایش تولید محقق نمی‌شود، بلکه نیازمند اصلاحات ساختاری در اقتصاد و سیاست‌گذاری است. ثبات اقتصادی، تأمین پایدار انرژی، تسهیل واردات تجهیزات، حمایت از سرمایه‌گذاری و توسعه فناوری، از جمله عواملی هستند که می‌توانند ثبات و مقاومت بخش معدن را افزایش دهند. بخش معدن هنوز یکی از ظرفیت‌های مهم اقتصاد ایران برای ارزآوری و توسعه صنعتی محسوب می‌شود، اما اگر مشکلات زیرساختی و بی‌ثباتی‌های اقتصادی ادامه پیدا کند، بخشی از این ظرفیت به‌تدریج فرسوده خواهد شد. در مقابل، اگر نگاه بلندمدت و مبتنی بر بهره‌وری بر این حوزه حاکم شود، معدن می‌تواند نقش موثرتری در رشد اقتصادی و توسعه صنعتی کشور ایفا کند.

متکی هستند، در دوره ر رکود صنعتی با کاهش تقاضا روبه‌رو می‌شوند. توسعه صادرات و حضور پایدار در بازارهای منطقه‌ای می‌تواند بخشی از ریسک فعالیت معدن را کاهش دهد.

انرژی و زیرساخت: گلوگاه تاب‌آوری

نادری با اشاره به بحران انرژی در کشور گفت: در شرایط فعلی، انرژی به یکی از مهم‌ترین عوامل تعیین‌کننده در آینده بخش معدن تبدیل شده است. معدن و صنایع معدنی بدون برق و گاز پایدار، امکان برنامه‌ریزی تولید ندارند و همین مسئله هزینه فعالیت را افزایش می‌دهد.

وی افزود: نارتازاری انرژی فقط باعث توقف تولید نمی‌شود، بلکه اعتماد سرمایه‌گذار را نیز کاهش می‌دهد. سرمایه‌گذاری در معدن زمانی انجام می‌شود که فعال اقتصادی مطمئن باشد زیرساخت‌های پایه برای ادامه فعالیت وجود دارد. اگر مشکل انرژی ادامه‌دار باشد، بخشی از سرمایه‌ها به سمت بازارهای دیگر حرکت خواهد کرد.

نادری ادامه داد: حمل‌ونقل نیز یکی دیگر از چالش‌های اصلی است. هزینه بالای جابه‌جایی مواد معدنی، فرسودگی ناوگان و محدودیت‌های ریلی، بخشی از مزیت رقابتی معدن را کاهش داده است. در بسیاری از کشورها، توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل به‌عنوان بخشی از سیاست توسعه معدن دیده می‌شود، اما در ایران هنوز فاصله زیادی با استانداردهای مطلوب وجود دارد.

ضرورت بازتعریف آینده معدنکاری

نادری در پایان تأکید کرد: بخش معدن ایران همچنان ظرفیت بالایی برای تبدیل شدن به یکی از پایه‌های رشد اقتصادی کشور دارد، اما تاب‌آوری این بخش نیازمند بازنگری جدی در سیاست‌گذاری و مدیریت است. بدون ثبات اقتصادی، سرمایه‌گذاری مستمرو توسعه فناوری، بخشی از توان معدن به‌تدریج تحلیل خواهد رفت.

آینده معدنکاری فقط به میزان ذخایر وابسته نیست، بلکه به توان کشور در مدیریت بحران‌ها، ایجاد زیرساخت و افزایش بهره‌وری بستگی دارد. اگر نگاه بلندمدت و مبتنی بر توسعه پایدار بر این بخش حاکم شود، معدن می‌تواند نقش مهمی در عبور اقتصاد ایران از شرایط دشوار ایفا کند. اما ادامه روند فعلی، بخشی از فرصت‌های معدنی کشور را فرسوده خواهد کرد.

سخن پایانی

معدن کشور به‌تدریج فرسوده خواهد شد. در مقابل، اگر نگاه بلندمدت و مبتنی بر بهره‌وری بر این حوزه حاکم شود، معدن می‌تواند نقش موثرتری در عبور اقتصاد ایران از شرایط دشوار و تقویت صادرات غیرنفتی ایفا کند. آینده معدنکاری کشور بیش از هر زمان دیگری به تصمیم‌های امروز در حوزه مدیریت، زیرساخت و سرمایه‌گذاری وابسته است.